Amintiri... amintiri...

REFLECŢII IN ULTIMA ZI A ANULUI 1969

La cumpăna acestei nopți ne vom despărți de „1969" și-l vom așeza în sipetul cu amintiri.

Autorii desenelor festive ne-au învățat mai de mult cu o imagine devenită aproape clasică, în care vechiul an este un moșneag gîrbov și obosit, iar cel nou — un copil zburdalnic și îmbujorat. Oricît de simbolică ar fi alegoria, de data aceasta ea nu se potrivește realității. „1969" ne părăsește tînăr, ca un stejar. Așa îl vom vedea întotdeauna, așa îl vom povesti urmașilor. A fost, probabil, anul celei mai superbe tinereți din tînăra istorie a patriei, încărcat de semnificații adînci purtînd pe actul identității sale greutatea pecetelor de epocă.

Două mari jubileuri și-au dat mîna în zilele lui fierbinți: A 25-A ANIVERSARE A ELIBERĂRII ȘI CEL DE AL X-LEA CONGRES AL PARTIDULUI.

A fost anul unei efervescențe politice fără precedent în viața națiunii române. Atunci, în 1969, s-au nivelat rampele de lansare spre viitor, către un viitor luminos și apropiat, atît de apropiat încît nu rareori l-am simțit amestecat cu prezentul.

„1969" rămîne anul planurilor celor mai îndrăznețe pe care și le-a propus acest popor. De pe acum, vedem cum liniile trasate pe hîrtie prind conturul betonului și al sticlei, cum cifrele — impresionante prin dimensiunea lor, părăsesc domeniul abstract al gîndului spre a poposi ferm în acela concret al faptei.

„1969" oferă copios date pentru o cronică, și nu încape îndoială că se vor găsi condeie care s-o scrie. Noi vom încerca să răsfoim pentru dumneavoastră cîteva din filele ei sportive, să vă reamintim succesele românești obținute pe stadioanele lumii, care vin să se adauge bilanțului de izbînzi al poporului nostru și să-l completeze, întregind tabloul armonios al unei națiuni angajate pe drumul autodepășirii permanente, spirituale și fizice.

O clipă de neuitat pentru Ion Alexe

Piloții neînfricați ai gheții

Primele zile ale anului i-au aflat pe boberi departe de țară, printre nămeții Alpilor italieni, antrenîndu-se la Cervinia. De multă vreme nu le e dat acestor temerari să facă Revelionul acasă. Gerurile cam ocolesc Sinaia, iernile sînt capricioase, așa că piloții sănilor-bolid se duc în altă parte să se pregătească, să-și încerce măiestria.

Bobul românesc are un trio de aur, așteptat cu nerăbdare pe marile piste, privit cu respect, urmărit cu emoții de adversari.

Panțuru — acest Campbel al gheții, Neagoe și Focșeneanu — virtuozi ai frînei (și între acești și oricine poate fi al patrulea), au spulberat de la primele coborîri recordurile pîrtiei de la Cervinia, cărora nimeni nu îndrăznea să le prezică existențe atît de efemere. Apoi au început întrecerile oficiale.

Locul II la Campionatele europene de două persoane (Panțuru — Focșeneanu) și de patru persoane (Panțuru, Focșeneanu, Țancov, Neagoe) aduc sportului românesc un splendid event de argint. Marea aventură continuă peste Ocean, la Lake Placid, în cadrul campionatelor mondiale. Panțuru și Focșeneanu sînt din nou secunzi iar echipajul de patru se clasează al cincilea, reușindu-se în ansamblu o comportare excelentă. Și dacă la bob s-ar organiza, ca la schi, de pildă, o Cupă mondială, în care locul ocupat la marile concursuri este recompensat cu un anume număr de puncte, trofeul ar putea reveni românilor, care reușesc incredibila performanță de a se număra constant printre cei mai buni din lume, fără să fi făcut măcar o singură coborîre acasă!

Desigur, ar fi o utopie — cel puțin deocamdată — să se pretindă amenajarea în România a unei piste artificiale, singura în măsură să ignoreze capriciile vremii. Dar, față de popularitatea acestui sport, față de tradiția lui (Frim și Papană cucereau lauri mondiali cu 35 de ani în urmă!), poate că s-ar cuveni mai multă atenție celor naturale. Altfel unde vor crește și se vor călî urmașii lui Panțuru, Neagoe, Focșeneanu?

Dulcea răzbunare a balonului

Reluăm acest titlu, al unui editorial pe care Jack Berariu îl scria după acea nesperată performanță a fotbaliștilor obținută chiar în „templul fotbalului", pe Wembley, și rămasă în statistică sub exprimarea cea mai laconică: 15 IANUARIE 1969, ANGLIA—ROMÂNIA 1-1 (1-0).

Într-adevăr, balonul s-a răzbunat. Pentru criticile nenumărate ce i-au fost aduse, pentru toate „umilințele" la care l-au supus tocmai cei care-l iubesc mai mult, pentru toate ironiile și aluziile, pentru umorul (de bună și proastă calitate) care s-a făcut pe seama lui. Și răzbunarea, începută într-o cețoasă seară de iarnă londoneză, a continuat. Fotbaliștii au prins gustul laurilor adevărați. O victorie la Omonia-Cipru nu mai putea fi „un succes de prestigiu". Ceea ce a urmat, se știe: anul marilor speranțe împlinite, anul de cotitură. După 3 decenii și mai bine, România se află printre primele 16 echipe ale lumii, cele care își vor disputa „Zeița de aur".

Prin paradox, situația fotbalului nostru este acum mai dificilă ca oricînd. Pe umerii echipei naționale — neînvinsă în sezonul oficial internațional 1969 — apasă răspunderi grele pe care ea nu le-a purtat niciodată pînă acum. Se pune problema unei prezențe efective în Mexic și nu a unui simplu act de prezență. Iubitorii acestui sport cer mai mult. Desigur, însuși actul calificării este un succes. Dar cît de ușor se uită succesele... La bursa pronosticurilor, echipei României i s-a acordat cota 1/25, deci o șansă de 4%. Oricum, o echipă care a reușit să se claseze într-un asemenea turneu final deține, indiscutabil, virtuți care o pot face capabilă să-l abordeze cu toată demnitatea, după cum spunea Hary Hoppman, vorbind despre tenismenii români, adevăr care se poate impune și în fotbal.

Primăvara luptătorilor și toamna hocheiștilor

SIMION POPESCU, sportivul care imprimă luptei un ritm sufocant, determinînd adversarii să intre în disperate apărări (așa cum se vede și în fotografia noastră), a cucerit medalia de aur la cea mai mare confruntare a anului 1969 — campionatele mondiale de la Mar del Plata.

Într-o dimineață de februarie, două loturi românești se întîlneau pe aeroportul Băneasa, urîndu-și — reciproc — succes. Luptătorii plecau departe, peste Ocean, tocmai în Argentina — cu o escală de cîteva zile în Maroc —, hocheiștii străbăteau un drum mult mai scurt doar pînă la Ljubljana. Ambele echipe aveau de trecut examenul greu al unor campionate mondiale.

Atleții arenei au concurat la Mar del Plata în condiții oarecum neobișnuite. Gazdele marii competiții, altminteri animate de cele mai bune intenții și dornice să ofere un cadru potrivit disputei supreme din lumea luptelor, nu dețineau experiența unor reuniuni sportive de asemenea anvergură. Dificultăților inerente ale unor întreceri pe saltea (cîntar, greutate, tragere la sorți etc.) li s-au adăugat altele, de ordin organizatoric. Dan Gârleșteanu, prezent acolo, relata cu umorul său totdeauna malițios, ipostaza neașteptată în care s-a aflat cînd, din reporter a devenit „om de colț", trebuind să înlocuiască stiloul cu prosopul.

Timpul însă, are miraculoasa proprietate de a estompa partea neplăcută a aducerilor aminte, dîndu-le o patină romantică, hazlie. Și astfel, imaginea unui ziarist care agită prosopul, gîndindu-se la corespondența pe care urma s-o transmită redacției, devine aproape un foarte reușit „gag" de film.

Lăsînd la o parte amănuntul că antrenorii au trecut prin clipe grele, cînd nu știau sala în care urmau să evolueze elevii lor, orașul celui mai mare cazinou din Lumea Nouă va rămîne legat de o strălucită afirmare a sportului românesc.

GHEORGHE BERCEANU ȘI SIMION POPESCU AU DEVENIT CAMPIONI AI LUMII, CORNEL TURTUREA A CUCERIT MEDALIA DE ARGINT, IAR NICOLAE NEGUȚ PE ACEEA DE BRONZ. ECHIPA ROMÂNIEI DE GRECO-ROMANE FIIND PLASATĂ A DOUA, DUPĂ ACEEA A UNIUNII SOVIETICE, ÎN CLASAMENTUL NEOFICIAL AL COMPETIȚIEI.

Întregul an avea să fie rodnic pentru maeștrii saltelei. Jocurile Balcanice le prilejuiesc alte patru medalii de aur la greco-romane și una la libere, iar sfîrșitul anului le aduce lui Berceanu și Neguț un nou prilej de afirmare: locul I în marele turneu de la Belgrad.

Hocheiștii au urmărit cu admirație și cu jind evoluția colegilor lor. La Ljubljana, în somptuosul palat de iarnă Tivoli, echipa română, răsfățată de pronosticuri, a traversat momente grele, reușind, totuși, să supraviețuiască în grupa B, spre a nu compromite campionatul mondial de la București. A fost o lecție neplăcută dar, socotim, utilă. Fiindcă startul în noul sezon, petrecut acum toamna, s-a desfășurat sub semnul responsabilității depline, prilejuind cîteva succese promițătoare. Urmează ca evoluția în grupa B, din februarie 1970 să însemne pentru hocheiști transformarea toamnei în primăvară, să dezghețe energiile și elanurile într-un sport care înfruntînd condiții materiale încă neprielnice reclamă cu insistență dreptul la o existență reală.

Doi români pe meridianele tenisului

Serialul tenisului a început la 9 mai cu meciul România—R.A.U. din Cupa Davis. Discutînd la modul sincerității depline, nimeni —nici noi chiar! — nu l-am prevăzut atîtea episoade și un asemenea final.

Sportul alb are tradiții și audiență publică în România, dar ca și alți frați, mai mari sau mai mici, nu dispune de masă și bază materială. Și totuși, cîte minuni au putut face DOI jucători, cîte satisfacții ne-au putut aduce și cîte regrete au trezit pentru faptul că nu sînt decît... DOI.

„Miracolul" Cupei Davis 1969 este arhicunoscut, așa că nu are rost să mai repetăm pe mic. Salatiera de argint, faimosul trofeu pe care l-au deținut doar patru țări în cele 57 de ediții anterioare ale întrecerii (S.U.A., Franța, Anglia, Australia), a zimbit României. ILIE NĂSTASE și ION ȚIRIAC sînt eroii marii performanțe. Finala am pierdut-o, dramatic și foarte onorabil în ciuda scorului sec. Americanii, favoriții ei incontestabili, au tremurat două zile. Apoi rigorile unui sport, care — ca și hocheiul — nu crede în legende, și-au spus aspru cuvîntul. Dar succesul învinșilor rămîne imens și îndeamnă nu atît la satisfacții cît — mai de grabă — la reflecții. Este momentul acum ca tenisul românesc să iasă din stadiul generației spontanee!

★

Cîteva satisfacții la „mondialele" tenisului mic, jucat pe masă. Echipa feminină a României pe locul II, Maria Alexandru a treia la individual și a doua în perechea cu Eleonora Mihalca. Carmen Crișan a cincea în lume. Dar și în acest sport, altădată de aur, există multe motive de îngrijorare. Tînăra generație crește încet. Elemente de mare talent, care să preia o ștafetă glorioasă, nu se prea ivesc. Ce ne va aduce 1970?

Acești mușchetari fără frică și prihană...

Este vorba, bineînțeles, de scrimă. Sport al elitei, cu spectatori în ținută de recepție, duelul modern și-a extins în anii din urmă rigoroasa sa geografie. Pe harta scrimei conturul României se distinge pregnant. Specialiștii vorbesc despre o „școală românească" la floretă. Este, de altfel, arma convențională care s-a potrivit cel mai bine temperamentului nostru. România a furnizat planșelor internaționale cîțiva eroi de capă cu mare rezonanță. Comandantul lor, coborît parcă direct din paginile lui Alexandre Dumas, este IONEL DRÎMBĂ, personaj modern și medieval în același timp, mare admirator al „modei perucilor", un „beatles" (puțin artificial) și un romantic cu picioarele pe pămînt.

Drîmbă este — pe plan sportiv — rezultatul unei sinteze care s-a produs în scrima românească. Un domeniu în care am asistat la transpunerea spectaculoasă în practică a teoriei bresei dintr-un zid. A fost de ajuns că în această ramură sportivă pretențioasă, împovărată de capricii și prejudicii, să apară primele semne ale lui „se poate", ca drumul să fie bătătorit mai iute decît ne-am fi așteptat.

„1969" aduce astfel pagini noi în dosarul de consacrare a scrimei românești. Competiții cu blazon (Cupa Adrian Romel, Trofeul Martini, Cupa Gaudini), care adună elitele planșei și pot echivala fiecare cu un campionat mondial de floretă, iau drumul Bucureștilor. Patrulaterul feminin de la Budapesta — de asemenea, un campionat al lumii în miniatură — se soldează cu un incontestabil succes românesc. În sfîrșit, competiția supremă — programată la Havana — confirmă ceva ce nu mai avea nevoie de confirmări. Echipa feminină de floretă devine campioană mondială, Ileana Drîmbă pierde un baraj dramatic și este a doua „lamă" a lumii, Mihai Țiu ajunge în finală. Pentru noi — românii — scrima se confundă deocamdată cu floreta. Este, probabil, momentul ca atenția să fie îndreptată și spre alte arme. Cît timp, oare, vom mai putea să le ignorăm?

Careul de ași

În cronica sportului românesc, anul 1969 va rămîne ca unul al consacrării boxului. Bucureștilului i-a fost acordată organizarea campionatelor europene. Desfășurată sub o prelată, competiția păstrează rezonanțe de istorie prin anvergură și, mai ales, prin bilanț. Urmașii lui Toma Aurel, Panaitescu Zigoto, Lucian Popescu sau Ion Chiriac nu s-au mulțumit cu un rol de epigoni. Preluînd de la înaintași învățăminte și tradiții, ei s-au străduit să le dea contur. Și au reușit. Într-un sport care face concurență direct fotbalului, și uneori chiar îl așează în anticamerele sale, denumit (propriu sau impropriu), nobila artă — dar care este indiscutabil o artă (fie și a curajului) — românii s-au dovedit cei mai buni de pe continent (4 titluri).

Boxul, ca și fotbalul, și-a asumat în acest an imense responsabilități și inevitabilele avataruri ale succesului.

Și ce am dori...

Pentru a-ți face o viață lipsită de complicații, cel mai simplu este să te complimentezi, așezindu-ți sub căpătîi pernele moi ale automulțumirii. Este cel mai simplu dar și cel mai periculos. Nu sîntem adepții „nodului în papură", îl disprețuim pe acel „dar" ipocrit și demonetizat. Și totuși...

...Și totuși, nu putem ignora pozițiile pe care le-au pierdut în 1969 voleiul, tirul, atletismul feminin — pînă nu de mult punctele forte ale dărilor noastre de seamă. Nu ne putem împăca cu mediocritatea cronică a baschetului, cu rolul unei supremații regionale pe care și l-a asumat natația, cu imobilitatea gimnasticii, ori cu impasul șahului, care se înfruptă doar cu rămășițele marilor ospețe.

Desigur, este imposibil să cîștigi, numai tu și să le pretinzi altora să piardă. Sportul, fiind rupt din viață, îi urmează trepidațiile și valurile, urcă și coboară. Unele însă au coborît prea mult! Și este acum momentul să încerce fluxul. Spre a fi în pas cu urcușul greu, dar sigur pe care se află angajat întregul nostru popor, învățat să privească în sus și departe!

Valeriu CHIOSE

Bilanț sportiv 1969

Campionate mondiale

3 MEDALII DE AUR

LUPTE GRECO-ROMANE: **Gheorghe Berceanu** — categ. 48 kg, **Simion Popescu** — categ. 68 kg.
SCRIMĂ: **Olga Szabo, Maria Vicol, Ileana Drîmbă, Suzana Ardeleanu, Ana Ene** — floretă echipe.

5 MEDALII DE ARGINT

BOB: **Ion Panțuru—Dumitru Focșeneanu** — 2 persoane.
LUPTE GRECO-ROMANE: **Cornel Turturea** — categ. 52 kg.
SCRIMĂ: **Ileana Drîmbă** — floretă individual.
TENIS DE MASĂ: **Maria Alexandru, Eleonora Mihalca, Carmen Crișan** — echipe; **Maria Alexandru—Eleonora Mihalca** — dublu.

3 MEDALII DE BRONZ

LUPTE GRECO-ROMANE: **Nicolae Neguț** — categ. 90 kg.
SCRIMĂ: **Mihai Țiu, Ionel Drîmbă, Ștefan Haukler, Iuliu Falb, Ștefan Ardeleanu** — floretă echipe.
TENIS DE MASĂ: **Maria Alexandru** — individual.

Campionate europene

8 MEDALII DE AUR

BOX: **Constantin Ciucă** — categ. muscă; **Aurel Dumitrescu** — categ. cocoș; **Calistrat Cuțov** — categ. semiușoară; **Ion Alexe** — categ. grea.
CAIAC-CANOE: **Aurel Vernescu—Afanasie Sciotnic** — caiac 2 — 500 m, **Ivan Patzaichin—Serghei Covaliov** — canoe dublu 1000 m.
TIR: **Petre Sandor** — pușcă aer comprimat, 40 focuri, poz. picioare; **Gheorghe Vasilescu, Ștefan Alerhand, Nicolae Rotaru, Ștefan Caban** — armă calibru redus, 60 focuri, poz. culcat.

16 MEDALII DE ARGINT

BOX: **Victor Silberman** — categ. semimijlocie; **Ion Monea** — categ. semigrea.
BOB: **Ion Panțuru—Dumitru Focșeneanu** — 2 persoane; **Ion Panțuru, Dumitru Focșeneanu, Raimond Țancov, Nicolae Neagoe** — 4 persoane.
CAIAC-CANOE: **Aurel Vernescu** — caiac 500 m; **Afanasie Sciotnic, Ion Iacob, Roco Rujan, Dimitrie Ivanov** — caiac 4 — 1000 m; **Aurel Vernescu, Ion Iacob, Eugen Botez, Mihai Zafiu** — caiac 4 X 500 m.
CANOTAJ: **Ioana Tudoran, Mitana Botez, Doina Bordaș, Ileana Nemeth, Ștefania Borisov** — 4 + 1 vîsle.
HALTERE: **Zoro Fiat** — categ. cocoș; **Zoro Fiat** — categ. stilul aruncat.
LUPTE LIBERE: **Petre Coman** — categ. 63 kg; **Andrei Balogh** — categ. 100 kg.
TIR: **Marcel Roșca** — pistol viteză; **Ion Tripșa, Dan Iuga, Virgil Atanasiu, Marcel Roșca** — pistol viteză echipe.
ATLETISM: **Leonida Caraiosifoglu** — 20 km marș; **Viorica Viscopoleanu** — lungime.

7 MEDALII DE BRONZ

BOX: **Ion Covaci** — categ. mijlocie-mică.
CAIAC-CANOE: **Ivan Macarenco** — canoe 10 000 m.
CANOTAJ: **Ecaterina Trancioveanu, Stana Tudor, Elena Necula, Elena Dragomir, Viorica Crețu, Marioara Sîrgeozan, Viorica Lincaru, Doina Bălașa** + **Elena Giurcă** — 8+1; **Gheorghe Moldoveanu, Petre Ceapura** + **Gheorghe Gheorghiu** — 2+1.
LUPTE LIBERE: **Petre Cernău** — categ. 57 kg.
TIR: **Petre Sandor** — armă liberă, 40 focuri, poz. picioare; **Petre Sandor, Nicolae Rotaru, Ștefan Caban, Ștefan Alerhand** — armă standard, 3 x 20 focuri.

Campionate balcanice

80 medalii de aur (atletism, box, călărie, gimnastică, haltere, înot, polo, sărituri, lupte greco-romane, lupte libere, scrimă, schi, tenis, tenis de masă și tir).
51 medalii de argint
51 medalii de bronz

Campionate mondiale de juniori și tineret

2 MEDALII DE ARGINT

ȘAH: **Aurel Urzică** — C.M. juniori.
SCRIMĂ: **Dan Irimiciuc** — sabie individual la C.M. tineret.

Jocuri și criterii europene

3 MEDALII DE BRONZ

ATLETISM: **Șerban Ioan** — înălțime; **Carol Corbu** — triplusalt; **Nicolae Perța** — 50 m garduri.

Campionate și criterii europene de juniori

4 MEDALII DE AUR

CAIAC-CANOE: **Maria Nichiforov, Ioana Calenic, Maria Lovin, Aglaia Răutu** — caiac 4 X 500 m la C.E. juniori; **Matei Nemeș, Nicolae Tănase, Iordan Samovschi, Dumitru Petrescu** — caiac 4 X 500 m.
TENIS DE MASĂ: **Carmen Crișan** — individual și dublu fete.

2 MEDALII DE ARGINT

POPICE: **Constantin Voicu, Ilie Băiaș, Gheorghe Silvestru, Gheorghe Dumitrescu, Ion Ștefuț, Iosif Tămănaru** — echipe la C.E. juniori; **Constantin Voicu** — individual la C.E. juniori.

5 MEDALII DE BRONZ

CAIAC-CANOE: **Vasile Simion** — canoe 500 m la C.E. juniori; **Dumitru Petrescu—Iordan Samovschi** — caiac 2 — 500 m la C.E. juniori; **Vasile Simian, Andrei Nichiforov** — canoe 2 — 500 m la C.E. juniori.
POPICE: **Ilie Băiaș** — individual la C.E. juniori.
VOLEI: **echipa masculină a României** la C.E. juniori.

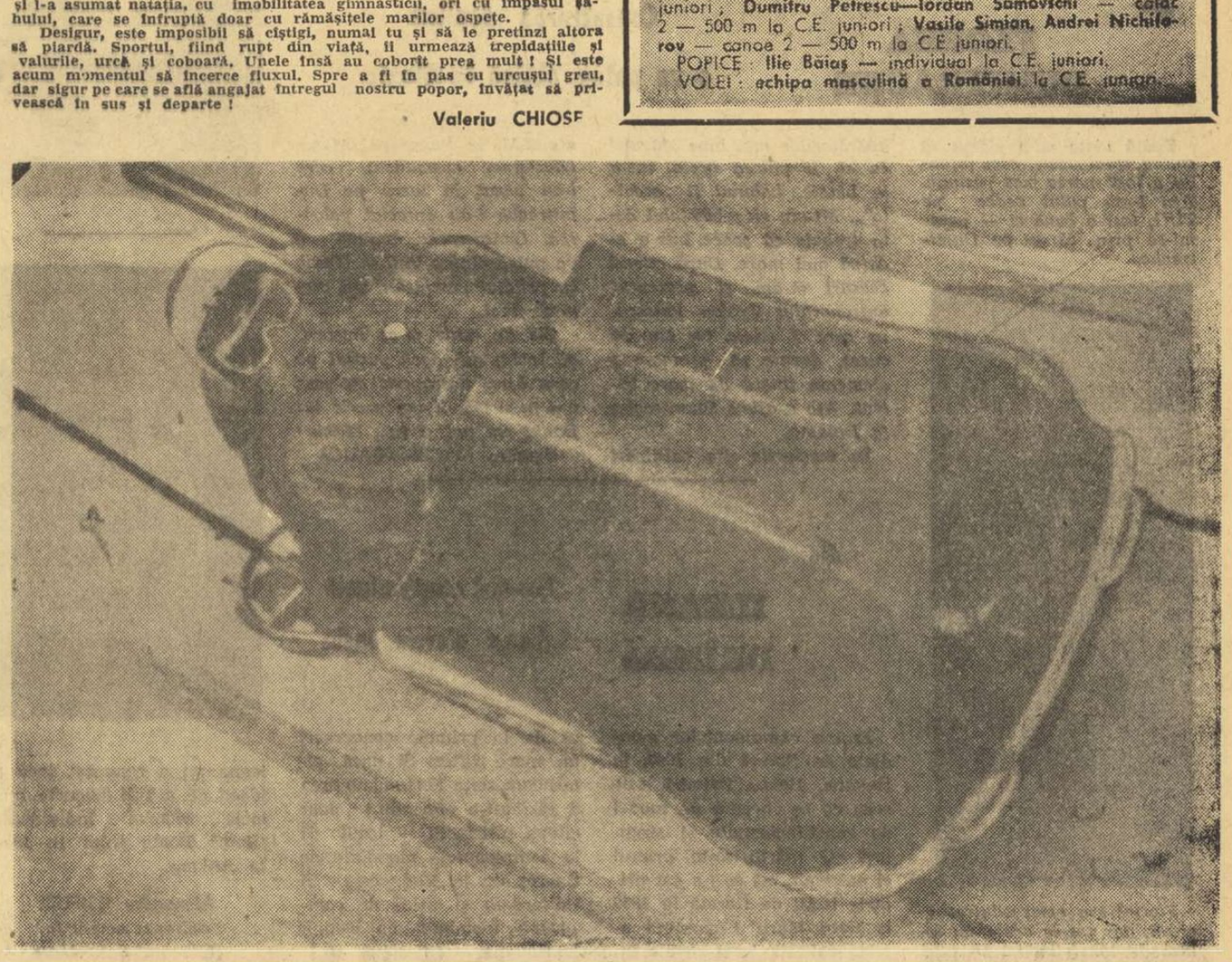

Echipajul Panțuru—Focșeneanu, medaliat cu argint la ultima ediție a campionatelor mondiale de bob (Lake Placid — 1969).